

RIKSDAGENS SVAR 215/2006 rd

Regeringens proposition med förslag till lag om ändring av lagen om sjöfartsskydd på vissa fartyg och i hamnanläggningar som betjänar dem och om tillsyn över skyddet

Ärende

Regeringen har till riksdagen överlämnat sin proposition med förslag till lag om ändring av lagen om sjöfartsskydd på vissa fartyg och i hamnanläggningar som betjänar dem och om tillsyn över skyddet (RP 224/2006 rd).

Beredning i utskott

Kommunikationsutskottet har i ärendet lämnat sitt betänkande (KoUB 26/2006 rd).

Beslut

Riksdagen har antagit följande lag:

Lag

om ändring av lagen om sjöfartsskydd på vissa fartyg och i hamnanläggningar som betjänar dem och om tillsyn över skyddet

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen av den 11 juni 2004 om sjöfartsskydd på vissa fartyg och i hamnanläggningar som betjänar dem och om tillsyn över skyddet (485/2004) lagens rubrik, 1 §, 2 § 2 och 3 punkten, 3 § 3 mom., i 4 § det inledande stycket samt 1 och 5—7 punkten, 5 § 1 punkten, 6 § 1 punkten, 8 och 9 §, 10 § 1 och 2 mom., 11 § 1 mom., 12 §, 16 § 2 mom., 17 § 1 och 2 mom., 19 § 2 mom., 21 §, 22 § 1 och 2 mom. samt 25 § 2 mom.,

av dem 10 § 2 mom. sådant det lyder i lag / , och

fogas till 2 § nya 4—11 punkter, till 4 § nya 1 a—1 c samt nya 8 och 9 punkter, till lagen ett nytt 2 a kap., till 13 § ett nytt 2 mom. samt till lagen en ny 20 a §, som följer:

Lag

om sjöfartsskydd på vissa fartyg och i hamnar som betjänar dem och om tillsyn över skyddet

1 §

Lagens syfte

I denna lag föreskrivs om de skyddsåtgärder som skall iaktas i hamnar.

Denna lag innehåller även de bestämmelser om nationellt genomförande som förutsätts i Europaparlamentets och rådets förordning om förbättrat sjöfartsskydd på fartyg och i hamnanläggningar (EG) nr 725/2004, nedan förordningen om sjöfartsskydd.

2 §

Definitioner

I denna lag avses med

2) *hamninnehavare* den som håller en hamn eller hamnanläggning,

3) *farligt föremål* ett sådant föremål, en sådan imitation av ett föremål eller ett sådant ämne som kan äventyra eller som kan användas för att äventyra säkerheten ombord på ett fartyg eller i en hamn eller de personers säkerhet som befinner sig där,

4) *hamnskyddsdirektivet* Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/65/EG om ökat hamnskydd,

5) *skyddsnivå* nivån på de skyddsåtgärder som vidtas för att skapa beredskap mot försök till säkerhetstillbud eller mot att ett säkerhetstillbud inträffar,

6) *skyddsnivå 1* den nivå på vilken de minst omfattande skyddsåtgärderna alltid skall upprätthållas,

7) *skyddsnivå 2* den nivå på vilken tillämpliga ytterligare skyddsåtgärder skall upprätthållas under en viss tidsperiod på grund av en förhöjd risk för säkerhetstillbud,

8) *skyddsnivå 3* den nivå på vilken ytterligare specifika skyddsåtgärder skall upprätthållas under en begränsad tidsperiod då ett säkerhetstillbud kan förväntas eller är överhängande, även om det kanske inte är möjligt att identifiera säkerhetstillbudets specifika mål,

9) *hamnskyddsområde* ett område som fastställs utifrån en skyddsutredning enligt denna lag och för vilket uppgörs en skyddsplan, och som skall markeras väl synligt med tydliga märken och skyltar med information om skyddsområdet på finska, svenska, engelska och ryska,

10) *hamnanläggning* en plats där personer eller gods förflyttas till eller från fartyget eller där hamntjänster tillhandahålls,

11) *SOLAS-konventionen* 1974 års internationella konvention om säkerheten för människoliv till sjöss (FördrS 11/1981).

3 §

En behörig myndighets allmänna uppgifter

Sjöfartsverket, gränsbevakningsväsendet och tullverket skall informera polisen om de allvarliga brister som de observerat i efterlevnaden av de bestämmelser som avses i 1 mom. med tanke på bedömningen av den skyddsnivå som definieras i kapitel XI-2 regel 1 punkt 1.14 i bilagan till SOLAS-konventionen, vilken utgör bilaga till förordningen om sjöfartsskydd, och i 2 § 5—8 punkten i denna lag.

4 §

Sjöfartsverkets särskilda uppgifter

Sjöfartsverket är den nationella myndighet med ansvar för sjöfartsskyddet och skyddsåtgärderna i hamnar som avses i artikel 2.6 i förordningen om sjöfartsskydd. Utöver detta har Sjöfartsverket till uppgift att

1) utföra skyddsutredningar av hamnanläggningar och hamnar, godkänna fartygens, hamnarnas och hamnanläggningarnas skyddsplaner, besiktiga fartyg samt utfärda certifikat på det sätt som föreskrivs i förordningen om sjöfartsskydd och i denna lag,

1 a) på basis av skyddsutredningen och på hamninnehavarens framställning godkänna gränserna för hamnskyddsområdet och vilka av hamnpersonalen som skall omfattas av en säkerhetsutredning som avses i lagen om säkerhetsutredningar (177/2002) samt sörja för översynen av hamnarnas skyddsplaner i enlighet med denna lag,

1 b) godkänna hamnskyddschefen och den övriga centrala skyddspersonalen på framställning av hamnen och på basis av säkerhetsutredningen,

1 c) vara hamnskyddsmyndighet enligt artikel 5 i hamnskyddsdirektivet,

5) i behövlig omfattning, effektivt och utan obefogat dröjsmål informera om den skyddsnivå som polisen meddelat verket och om ändringar i

denna skyddsnivå samt vid behov ge närmare upplysningar i ärendet, samt utifrån en riskanalys fastställa skyddsnivån för ett fartyg som för finsk flagg i utlandet och förmedla uppgiften om detta till polisen för fastställelse,

6) göra de administrativa anmälningar som hänför sig till sjöfartsskyddet,

7) ge anvisningar om och kontrollera övningar som tillsynsmyndigheterna ordnar enligt bilaga III till hamnskyddsdirektivet,

8) övervaka att de säkerhetskontroller som avses i denna lag utförs i enlighet med förordningen om sjöfartsskydd och denna lag, samt

9) utföra övriga uppgifter som i denna lag föreskrivs för verket.

5 §

Gränsbevakningsväsendets särskilda uppgifter

Gränsbevakningsväsendet har, utöver vad som i övrigt bestäms i denna lag, till uppgift att

1) upprätthålla en kontaktpunkt för mottagande av rapporter om hot mot fartygs och hamnars säkerhet samt för mottagande av skyddslarm,

— — — — —

6 §

Polisens särskilda uppgifter

Polisen har, utöver vad som i övrigt bestäms i denna lag, till uppgift att

1) fastställa den skyddsnivå som avses i kapitel XI-2 regel 1 punkt 1.14 i bilagan till SOLAS-konventionen, vilken utgör bilaga till förordningen om sjöfartsskydd, och i 2 § 5—8 punkten i denna lag, och utgående från de uppgifter polisen har till sitt förfogande fatta beslut om höjning och sänkning av skyddsnivån samt meddela närmare anvisningar om hur man skall skydda sig mot risksituationer,

— — — — —

2 a kap.

Sjöfartsskyddet i hamnar

7 a §

Skyddsutredning

För varje hamn skall göras en skyddsutredning.

I skyddsutredningen skall på behörigt sätt beaktas de detaljerade krav som anges i bilaga I till hamnskyddsdirektivet, särdragen hos olika hamndelar och de skyddsutredningar av hamnanläggningarna i hamnen som utförts i enlighet med förordningen om sjöfartsskydd.

Skyddsutredningen skall ses över när omständigheterna förändras och med minst fem års mellanrum.

7 b §

Hamnskyddsplan

På basis av skyddsutredningen för en hamn skall uppgöras en hamnskyddsplan.

I hamnskyddsplanen skall beaktas minst de detaljerade krav som anges i bilaga II till hamnskyddsdirektivet.

Hamnskyddsplanen skall inbegripa de skyddsplaner som i enlighet med förordningen om sjöfartsskydd gjorts upp för hamnanläggningarna i hamnen.

I hamnskyddsplanen skall för varje skyddsnivå som avses i 2 § 5—8 punkten och särskilt för varje hamndel fastställas

- 1) de förfaranden som skall iakttas,
- 2) de åtgärder som skall vidtas, och
- 3) vilka insatser som krävs.

Hamnskyddsplanen skall ses över när omständigheterna förändras och med minst fem års mellanrum.

7 c §

En hamnanläggning av samma omfattning som hamnskyddsområdet

Om gränserna för en hamnanläggning har fastställts så att den omfattar hela hamnskyddsområdet skall de bestämmelser i förordningen om sjöfartsskydd som gäller detta ha företräde.

7 d §

Hamnskyddschef

Varje hamn skall ha en skyddschef. En skyddschef kan vara skyddschef för flera hamnar. Hamnskyddschefen skall vara kontaktperson för hamnskyddsfrågor. Hamnskyddschefen och hamnanläggningens skyddschef skall samarbeta sinsemellan.

8 §

Säkerhetskontroller

I syfte att förhindra olagliga gärningar som skadar fartyg, hamnskyddsområden eller personer som befinner sig inom sådana får det utföras kontroller av fartyg, fartygs last, lastenheter och lastunderlag, förnödenheter som används för proviantering av fartyget och utrustande av fartyget samt byggnader, lokaler och förvaringsutrymmen i anslutning till hamnskyddsområdet. Kontroller får dock inte utföras i sådana delar av byggnader och fartyg som uteslutande används som bostadsutrymmen. Kontroller i sådana utrymmen som används för boende och som också används som driftsställe eller för affärsverksamhet får utföras endast om detta av grundad anledning är nödvändigt för att förhindra gärningar som avses i detta moment.

Säkerhetskontroller av postförsändelser skall genomföras på ett sätt som inte äventyrar brevhemligheten.

I sådant syfte som avses i 1 mom. kan med hjälp av metalldetektor eller någon annan liknande teknisk anordning kontrolleras att en passagerare inte i sina kläder har eller annars bär på sig eller har med sig farliga föremål. Passagera-

ren kan då också utfrågas. Om det finns grundad anledning att misstänka att någon har med sig ett farligt föremål kan denna kontrolleras i syfte att finna föremålet. Även personer som arbetar på fartyget eller inom hamnskyddsområdet kan åläggas att genomgå säkerhetskontroll eller bli utfrågade samt, om särskilda skäl kräver det, även personer som i övrigt vistas där.

På fartyget eller inom hamnskyddsområdet har den som utför kontroller rätt att frånta en person farliga föremål eller ämnen som påträffas vid kontrollen eller någon annanstans och vars innehav förbjuds någon annanstans i lag.

De föremål eller ämnen som fråntagits en person skall överlämnas till polisen eller, om inget hinder föreligger enligt lag, returneras till den kontrollerade när han eller hon avlägsnar sig från fartyget eller hamnskyddsområdet.

9 §

Lovliga farliga föremål

Den som utför kontroller på ett fartyg eller inom ett hamnskyddsområde får förordna att farliga föremål som en person med stöd av ett behörigt tillstånd eller annars lagligen har rätt att föra med sig, före tillträdet till fartyget eller hamnskyddsområdet skall överlämnas för att förvaras separat ombord på fartyget eller inom hamnskyddsområdet. Föremålen skall returneras då personen lämnar fartyget eller hamnskyddsområdet. Om ett föremål inte då riskfritt kan returneras, skall det överlämnas till polisen antingen för att återlämnas till den person som blivit kontrollerad eller för åtgärder som anges i 24 § i polislagen (493/1995).

10 §

Rätt att utföra säkerhetskontroller

En gränsbevakningsman, en polisman eller en tullman har rätt att utföra en sådan säkerhetskontroll som avses i denna lag för att förhindra att farliga föremål används för olagliga gärningar som skadar ett fartyg eller ett hamnskyddsområde eller personer som befinner sig där.

Andra än i 1 mom. nämnda personer kan ges i uppdrag att utföra i 1 mom. avsedda säkerhetskontroller om de uppfyller de villkor som i 12 § i lagen om ordningsvakter (533/1999) ställs för godkännande som ordningsvakt eller om de har fått utbildning till säkerhetskontrollör enligt ett utbildningsprogram som godkänts av Luftfartsförvaltningen och om polisen i båda fallen har godkänt dem för uppgiften. Vid behandlingen av godkännandet har polisen rätt att använda de registeruppgifter på vilka en begränsad säkerhetsutredning enligt lagen om säkerhetsutredningar kan grunda sig. Polisens godkännande gäller i hela landet.

11 §

Principen om minsta olägenhet

Säkerhetskontrollerna skall utföras så att de inte vållar onödigt olägenhet för den person eller det objekt som kontrolleras. Åtgärden får inte onödigt försvåra eller störa den övriga verksamheten på fartyget eller i hamnskyddsområdet.

12 §

Tvångsåtgärder som hänför sig till en person

Om någon vägrar underkasta sig en sådan kontroll som avses i denna lag eller om det med fog kan misstänkas att personen utgör ett hot mot sjösäkerheten, kan en gränsbevakningsman, polisman eller tullman förvägra personen tillträde till fartyget eller hamnskyddsområdet eller avlägsna personen från fartyget eller hamnskyddsområdet. Åtgärden får vid behov vidtas med användande av sådana maktmedel som kan anses nödvändiga och försvarbara med hänsyn till äventyranDET av sjösäkerheten, uppträdandet hos den som skall avlägsnas samt övriga omständigheter.

Bestämmelser om excess i samband med användningen av maktmedel finns i 4 kap. 6 § 3 mom. och 7 § i strafflagen (39/1889).

13 §

Lämnande av uppgifter innan fartyget anlöper hamn

Sjöfartsverket får på de villkor som anges i artikel 7 i förordningen om sjöfartsskydd på ansökan medge befrielse från skyldigheten att lämna de uppgifter som avses i 1 mom.

16 §

Skyldighet att förete material

Den behöriga myndigheten har rätt att av fartygets befälhavare och andra som tjänstgör på fartyget samt av dem som arbetar inom hamnskyddsområdet få information och bistånd när det gäller att kontrollera att fartyget eller hamnskyddsområdet uppfyller bestämmelserna i förordningen om sjöfartsskydd och bestämmelserna i denna lag.

17 §

Teknisk övervakning

Utöver vad som bestäms någon annanstans i lag har polisen, gränsbevakningsväsendet och tullverket rätt att, efter att på förhand med ett lämpligt tecken ha meddelat detta, på platser till vilka allmänheten har tillträde inom området för en finsk hamn som avses i denna lag företa sådan teknisk övervakning som avses i 28 § 1 mom. 1 punkten i polislagen för genomförande av sjöfartsskyddet. Teknisk övervakning får dock inte ske på platser som omfattas av hemfriden, på toaletter, i omklädningsrum eller på någon annan motsvarande plats eller i personalutrymmen eller arbetsrum som anvisats arbetstagnarna för deras personliga bruk. Automatisk upptagning av ljud eller bild med hjälp av en teknisk anordning får göras när detta är nödvändigt i syfte att förhindra brott som avses i 34 a kap. i strafflagen eller i syfte att identifiera personer som är efterlysta för brott som avses i nämnda kapitel eller som på sannolika skäl misstänks för

sådana brott. De myndigheter som nämns i detta moment får inom hamnskyddsområdet placera anordningar som används för den tekniska övervakningen, om inte detta medför oskäligen olägenhet för hamninnehavaren.

Polisen, gränsbevakningsväsendet och tullverket har rätt att av hamninnehavaren och redaren till sitt förfogande få övervakningsmaterial från tekniska anordningar som fortlöpande förmedlar eller tar upp bilder och som av hamninnehavaren eller redaren placerats inom ett sådant finskt hamnskyddsområde eller ombord på ett sådant finskt fartyg som avses i denna lag, om en skyddsnivå som avses i 2 § 7 eller 8 punkten i denna lag har fastställts. Uppgifter som avses i detta moment får lämnas ut även genom teknisk anslutning.

— — — — —

19 §

Avhjälpande av brister samt tvångsmedel

— — — — —

Om hamninnehavaren motsätter sig kontroll, inte överlämnar material som avses i 16 eller 17 § eller inte iakttar ett föreläggande som avses i 1 mom. eller underlåter att avhjälpa en brist eller ett missförhållande inom den frist som Sjöfartsverket fastställt, får verket enligt prövning avbryta arbetet vid hamnanläggningen eller inom hamnskyddsområdet tills felet eller bristen har avhjälpits eller materialet överlämnats. Polisen och hamninnehavaren skall utan dröjsmål informeras om beslutet.

20 a §

Samarbete mellan den som utför en säkerhetskontroll och den behöriga myndigheten

Den som utför en säkerhetskontroll har rätt att underrätta tullverket eller gränsbevakningsväsendet om iakttagelser som är relevanta för verksamheten vid inrättningen.

21 §

Ersättning av kostnader

Bestämmelser om avgift för utförande av skyddsutredningar, godkännande av skyddsplaner och för utfärdande av certifikat samt om grunderna för avgifterna finns i lagen om grunderna för avgifter till staten (150/1992).

Om det vid kontroller som avses i denna lag upptäcks sådana brister som enligt förordningen om sjöfartsskydd eller denna lag berättigar till att stoppa ett fartyg, begränsa fartygets verksamhet eller avbryta arbetet vid en hamnanläggning eller inom ett hamnskyddsområde, skall redaren, dennes representant i Finland eller hamninnehavaren ersätta alla kostnader som hänförs till de extra kontrollerna.

22 §

Behandling och hemlighållande av information

Informationen i skyddsutredningar och skyddsplaner får behandlas endast av de personer som en behörig myndighet har anvisat för uppgiften, av redarens, fartygets, hamnanläggningens och hamnens skyddschefer samt av de personer som skyddscheferna anvisat för uppgiften.

En person som är anställd hos en redare, på ett fartyg eller hos en hamninnehavare eller en person som hos dessa sörjer för skyddsarrangemang får inte för en utomstående röja vad han eller hon i sina arbetsuppgifter har fått veta om skyddsutredningar och skyddsplaner eller om omständigheter som anknyter till genomförandet av dessa och inte heller vad som framkommit i samband med kontroll av postförsändelser.

— — — — —

25 §

Ändringssökande

— — — — —

Ändringssökande hindrar inte att ett fartyg stoppas, att verksamheten på ett fartyg, vid en hamnanläggning eller inom ett hamnskyddsom-

råde begränsas eller att ett beslut om en i 12 § avsedd tvångsåtgärd som hänför sig till en person verkställs, om inte besvärsmyndigheten bestämmer något annat.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Åtgärder som verkställigheten av lagen förut-sätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

Som en i 10 § i denna lag avsedd person som har rätt att utföra säkerhetskontroller kan även anlitas en person som före ikraftträdandet av denna lag har godkänts som säkerhetskontrollör i överensstämmelse med 9 § 2 mom. i lagen om säkerhetskontroller inom flygtrafiken (305/1994).

Helsingfors den 4 december 2006
